

Các Hướng Dẫn để Hoàn Tất Thang Hành Vi Thích Ứng ICAP / SIB-R Guidelines for Completing the ICAP / SIB-R Adaptive Behavior Scale

Mục hành vi thích ứng của ICAP thẩm định các kỹ năng sống hàng ngày của một đương đơn và nhận thức của đương đơn *khi nào* thực hiện các kỹ năng này. Mục tiêu là để nhận một bản tóm tắt về kỹ năng của họ. Điểm hành vi thích ứng của một đương đơn có thể hạn chế một chút nếu họ thiếu khả năng nhận biết hoặc nhận thức khi nào thực hiện kỹ năng một cách thích hợp mà không được yêu cầu hoặc nhắc nhở nhiều lần.

Thực hiện (hoặc có thể thực hiện) nhiệm vụ hoàn tất mà không có trợ giúp hoặc giám sát

Thực hiện nhiệm vụ hoàn tất có nghĩa là tất cả các phần của một nhiệm vụ. Một số mục hành vi thích ứng ICAP có từ hai phần trở lên. Nếu một người thực hiện rất tốt một phần của nhiệm vụ, nhưng chỉ khá tốt về một mục khác, hãy đánh giá mục này là đã thực hiện chỉ khá tốt.

Có thể thực hiện. Trong các trường hợp hiếm hoi, có thể là một mục mà đương đơn đã nắm vững hoặc nắm vững một phần nhưng không có cơ hội để thực hiện. Có thể hoạt động này không hiện có, trái luật, hoặc có thể hoạt động này đơn giản là “công việc của người nào khác.” Trong trường hợp này, đánh giá cách người này sẽ thực hiện nhiệm vụ tốt thế nào, ngay bây giờ, không có thêm huấn luyện, trợ giúp hoặc giám sát nếu được cho cơ hội.

Không có trợ giúp hoặc giám sát. Điều này có nghĩa là đương đơn thực hiện nhiệm vụ một cách độc lập. Chỉ có một gợi ý hoặc lời nhắc ngẫu nhiên là có thể chấp nhận. Tuy nhiên các yêu cầu được lặp đi lặp lại, hoặc gợi ý từng bước một hoặc lời nhắc đều được cấu thành sự trợ giúp hoặc giám sát.

Trong phạm vi mà một trong số bốn lĩnh vực hành vi thích ứng của ICAP, các mục được sắp xếp theo mức trung bình khó từ cấp độ trẻ nhỏ đến người lớn trưởng thành. Mỗi mục được tính điểm trên thang từ 0 đến 3 tùy thuộc vào khả năng của đương đơn thực hiện nhiệm vụ mà không có trợ giúp hoặc giám sát.

Thực hiện rất tốt. Điều này cho biết sự hoàn tất nhiệm vụ độc lập. Đương đơn hoặc đã nắm vững nhiệm vụ hoặc không còn thực hiện nhiệm vụ nữa bởi vì nó quá dễ (ví dụ: thường ăn bằng nĩa hơn là muỗng; thường đi chứ không bò). Người này thực hiện tất cả các phần của nhiệm vụ không có trợ giúp hoặc giám sát.

Luôn luôn hoặc hầu như luôn luôn - không được yêu cầu. *Luôn luôn* có nghĩa là bất kỳ khi nào thích hợp để thực hiện như thế. *Không được yêu cầu* có nghĩa là không nhiều hơn một lần nhắc nhở ngẫu nhiên. Đương đơn phải có kỹ năng và biết khi nào để nộp đơn xin, đúng theo các tiêu chuẩn xã hội thông thường. Có thể chấp nhận được nếu người này yêu cầu sự cho phép một cách thích hợp trước khi bắt đầu nhiệm vụ.

Thực hiện khá tốt. Điều này cho biết rằng đương đơn thực hiện tốt tất cả các phần của nhiệm vụ một cách hợp lý mà không có trợ giúp hoặc giám sát.

Hoặc ¾ thời gian – có thể cần được yêu cầu. Điều này có thể được giải thích có nghĩa là nhiệm vụ được thực hiện khá tốt, nhiệm vụ được thực hiện tốt trong ¾ thời gian, hoặc nhiệm vụ được thực hiện mà không có trợ giúp hoặc giám sát trong ¾ thời gian. Chấp nhận được nếu đương đơn cần được yêu cầu hoặc nhắc nhở để bắt đầu nhiệm vụ.

Thực hiện, nhưng không tốt. Điều này cho biết rằng đương đơn thỉnh thoảng thực hiện hoặc cố thực hiện tất cả các phần của nhiệm vụ mà không có trợ giúp hoặc giám sát, nhưng kết quả không tốt.

Hoặc ¼ thời gian – có thể cần được yêu cầu. Điều này có thể được giải thích có nghĩa là nhiệm vụ được thực hiện nhưng không tốt, nhiệm vụ được thực hiện tốt trong ¼ thời gian, hoặc nhiệm vụ được thực hiện mà không có trợ giúp hoặc giám sát trong ¼ thời gian. Chấp nhận được nếu đương đơn cần được yêu cầu hoặc nhắc nhở để bắt đầu nhiệm vụ.

Chưa bao giờ hoặc hiếm khi. Điều này cho biết rằng nhiệm vụ quá khó, đương đơn không được cho phép thực hiện nhiệm vụ bởi vì nó không an toàn, hoặc người này chưa bao giờ hoặc hiếm khi thực hiện tất cả các phần của nhiệm vụ.

Dù là được yêu cầu. Chưa bao giờ thực hiện tốt, dù là được yêu cầu hoặc nhắc nhở.

“Tốt” là tốt thế nào?

ICAP đã được quy định theo tiêu chuẩn về 1.764 cá nhân không bị khuyết tật trong độ tuổi từ trẻ nhỏ không hơn ba tháng tuổi đến người lớn trưởng thành. Các phụ huynh đã sử dụng thang đánh giá ICAP được mô tả trên đây để đánh giá các con họ (và những người lớn tự đánh giá mình) về từng mục ICAP. Họ đã tìm thấy nhiệm vụ này sẽ hoàn toàn đơn giản và dễ làm. Họ không được cung cấp mà cũng không được yêu cầu, thông tin phụ về từng mục.

Các mục hành vi thích ứng ICAP được sắp xếp theo thứ tự phát triển. Trong việc xác định một mục đã được thực hiện tốt thế nào, nên phụ huynh sử dụng các trẻ khác cùng tuổi và các hoạt động hàng ngày như là ngữ cảnh để xét đoán sự thành công tương đối. Ví dụ: thực hiện mục *Cắt một đường nét đậm và thẳng bằng kéo*. Đây là một kỹ năng điển hình của một trẻ 3 tuổi. **Một đường nét đậm là đậm thế nào? Thẳng là thẳng thế nào?** Đặt bản thân mình vào vị trí của phụ huynh, hãy quan sát một hoạt động điển hình trước tuổi đi học. Một đường nét đậm có thể là một đường được vẽ bằng cây bút thần kỳ. Cắt một đường thẳng có thể là một đường thẳng dài trong tám inch.

Nếu quý vị gặp khó khăn về các thuật ngữ như *đơn giản*, hoặc *sạch sẽ*, hay *thích hợp*, hãy tự yêu cầu điều này: Mức phát triển xấp xỉ của mục này là bao nhiêu dành cho các cá nhân không khuyết tật? Một phụ huynh hoặc giáo viên của trẻ ở độ tuổi đó sẽ áp dụng tiêu chuẩn nào về thành công?

Một phòng sạch là sạch thế nào? Phụ huynh của các trẻ 11 – 15 tuổi mong đợi các con họ bắt đầu thừa nhận trách nhiệm này. Phụ huynh của một trẻ trung bình ở độ tuổi này có thể đang suy nghĩ gì khi họ nói “thực hiện, nhưng không tốt,” hoặc “thực hiện rất tốt”?

Thỉnh thoảng trường hợp khó khăn phát sinh khi thẩm định người lớn bị khuyết tật về tinh thần hoặc thể chất bởi vì ngữ cảnh của một hành vi có thể khác với bình thường. Tuy nhiên, tiêu chuẩn về thành công sẽ giống như nhau khi dành cho nhóm tiêu chuẩn.

Sự khác biệt về hành vi thích ứng, không thích ứng và bất hợp tác.

Nếu có sự khác nhau giữa chất lượng thực hiện của đương đơn (ví dụ: luôn luôn hoặc hầu như luôn luôn thực hiện tốt) và tần suất (ví dụ: $\frac{3}{4}$ thời gian), điểm sẽ được chủ yếu dựa vào chất lượng thực hiện. Việc tập trung mục hành vi thích ứng của ICAP là dựa trên khả năng. Người nào đó nếu mệt, giận dữ hoặc mất kiên nhẫn đôi khi từ chối thực hiện nhiệm vụ có thể vẫn còn được đánh giá *Thực hiện tốt mà không được yêu cầu* nếu kỹ năng nằm trong khả năng của họ và thường thực hiện tốt. Nếu từ chối liên tục nhưng chỉ áp dụng cho một vài nhiệm vụ thích ứng cụ thể, tối đa có thể giảm bớt chỉ số đánh giá thích ứng của đương đơn khoảng một điểm về các mục cụ thể này. Trong dịch vụ chăm sóc này, việc bất hợp tác cũng sẽ không được đánh giá là một vấn đề hành vi.

Hành vi gây trở ngại cho hoạt động hàng ngày của đương đơn hoặc hoạt động của hành vi đó bao quanh họ sẽ được đánh giá là các vấn đề hành vi, *không phải* là sự thiếu hành vi thích ứng. Việc từ chối thực hiện nhiệm vụ cần thiết nằm trong khả năng của một người, đôi khi được gọi là sự bất tuân của hành vi bất hợp tác, có thể được ghi nhận trong mục hành vi vấn đề của ICAP nếu việc từ chối là thường xuyên đủ để tạo ra vấn đề dai dẳng qua nhiều kỹ năng thích ứng. Trong trường hợp này, việc bất hợp tác của đương đơn sẽ không làm giảm số điểm mục hành vi thích ứng của họ, sẽ được đánh giá dựa trên cơ sở khả năng hơn là sự hợp tác.

Các xem xét khác

Khuyết tật thể chất

Nếu tình trạng khuyết tật thể chất của một đương đơn ngăn cản họ thực hiện nhiệm vụ mà không có trợ giúp, mặc dù nhiệm vụ đó trong khả năng trí tuệ của họ, nhiệm vụ này phải được đánh giá “chưa bao giờ hoặc hiếm khi” (hoặc có thể ở một mức trung gian). Một đương đơn sẽ không bị phạt mà cũng không được khen thưởng bởi vì chính tình trạng khuyết tật của họ. Ví dụ: một người sử dụng xe lăn có thể hoặc không thể nhận được điểm cho một mục như *Chọn và mang một túi tạp phẩm đầy*, tùy theo họ có thể thực hiện độc lập như vậy hay không.

Sử dụng một thiết bị thích ứng

Nếu đương đơn có thể sử dụng độc lập thiết bị thích ứng của họ, có nghĩa là họ sử dụng thiết bị thích ứng này không có trợ giúp, hãy cho điểm mục này khi thực sự làm nhiệm vụ đó. Nếu họ đeo kính, họ nhìn thấy qua kính của mình tốt thế nào? Họ đi bộ có chống gậy của mình tốt thế nào? Họ ăn bằng muỗng của mình tốt thế nào, dù đó là một cái muỗng được điều chỉnh?

Thuốc

Xem xét các loại thuốc sẽ giống như thiết bị thích ứng, như kính đeo mắt hoặc một thiết bị trợ thính. Đương đơn thực hiện tốt thế nào với sự trợ giúp thuốc của họ?

Các phương tiện truyền thông khác

Sử dụng ngôn ngữ cử chỉ chính thức (nhưng không phải là những cử chỉ đơn giản) được xem tương đương với việc nói. Sách vở, bảng và thiết bị truyền thông có thể được xem tương đương với việc nói miễn là họ có được nhiều từ có thể được kết hợp để tạo thành những câu duy nhất. Ví dụ: chỉ vào từ hoặc biểu tượng “ở đâu” và từ hoặc biểu tượng riêng biệt “áo khoác ngoài”, tạo thành một câu hỏi đơn giản. Chỉ hoàn toàn vào một biểu tượng dành cho áo vét hoặc một dấu hỏi không tạo thành một câu hỏi đơn giản.

Được yêu cầu

Một vài mục ICAP, thường dễ hơn các mục gần phần đầu của một lĩnh vực, được thực hiện điển hình chỉ đáp lại một câu hỏi (ví dụ: *Nêu rõ ngày sinh*). Trong trường hợp này, hành vi có thể được đánh giá *Thực hiện rất tốt* cho dù người này đang trả lời một câu hỏi.

Nhiệm vụ quá dễ

Một người có thể không còn thực hiện nhiệm vụ nữa bởi vì nó quá dễ đối với họ. Các mục mà quá dễ đối với một người luôn được cho điểm *Thực hiện rất tốt (3)*. Ví dụ: nếu người này thực hiện rất tốt nhiệm vụ tự mặc quần áo đầy đủ và gọn gàng khi đó mục *Giơ tay và chân ra trong khi mặc quần áo* sẽ quá dễ đối với người này và sẽ được cho điểm là 3.

Nhiệm vụ có từ hai phần trở lên

Nếu một phần của nhiệm vụ đa phần được hoàn tất tốt, nhưng một phần khác chỉ khá tốt, mục này phải được cho điểm *Khá tốt*. Nếu có một phần của nhiệm vụ mà một người không thể thực hiện được chút nào, nhiệm vụ này phải được đánh giá *Chưa bao giờ hoặc hiếm khi*.

Không Có Cơ Hội

Nếu một đương đơn không có cơ hội để thực hiện nhiệm vụ hoặc không được cho phép thử thực hiện nhiệm vụ do các nhân tố khác ngoài mức kỹ năng của họ, ví dụ: nếu một hoạt động trái luật nhà, hoặc một hoạt động là “công việc của người nào khác,” đánh giá xem và cách người này sẽ hoàn tất nhiệm vụ tốt thế nào ở thời điểm hiện tại nếu được cho cơ hội.

Gợi ý hoặc thao diễn

Có thể là một mục ICAP mà đương đơn chưa bao giờ được yêu cầu thực hiện. Thao diễn nhiệm vụ cho một người chỉ một lần vì mục đích giải thích điều đó là gì mà quý vị muốn họ thực hiện không được xem như huấn luyện hoặc giám sát.

An Toàn

Nếu một đương đơn không được cho phép thực hiện nhiệm vụ bởi vì mức độ thực hiện và/hoặc phán đoán của họ sẽ gây ra mối đe dọa cho sự an toàn của họ, mục này sẽ được cho điểm *Chưa bao giờ hoặc hiếm khi* (hoặc có thể ở một mức trung gian). Ví dụ: Chỉ vì một trẻ có thể với tới hoặc xoay các nút trên bếp lò không có nghĩa là trẻ có thể sử dụng bếp lò một cách độc lập.

Giám Sát

Sự giám sát mà một đương đơn nhận được có thể nhiều hơn hay ít hơn nhu cầu họ cần, tùy theo tổng số lần giám sát trong nhà hoặc cơ sở. Tuy nhiên, hành vi của đương đơn sẽ được cho đánh giá dựa vào khả năng của chính họ để thực hiện các nhiệm vụ một cách độc lập, không tùy thuộc vào mức giám sát chung hoặc luật chung của một cơ sở được đưa ra.

Xin phép

Một đương đơn không bị phạt khi xin phép một cách đúng đắn trước khi bắt đầu nhiệm vụ. Dù là người này không bắt đầu nhiệm vụ hoàn toàn một mình, họ cũng sẽ bắt đầu nhiệm vụ bằng cách tìm kiếm sự xin phép một cách đúng đắn.

Nhận thức, động cơ thúc đẩy và mong đợi của xã hội

Để nhận được điểm *Thực hiện rất tốt*, một đương đơn cần có khả năng thực hiện nhiệm vụ, nhận thức khi nào nhiệm vụ cần, và động lực thúc đẩy để thực hiện nhiệm vụ, đem lại các mong đợi của xã hội cho môi trường chung quanh họ. Một mục như *Dọn dẹp phòng ngủ* đưa ra một ví dụ hợp lý ở đây.

Một trẻ nhỏ hoặc người lớn bị khuyết tật nghiêm trọng thiếu **khả năng** dọn giường sẽ được cho điểm *Chưa bao giờ hoặc hiếm khi*, bất kể nhận thức hoặc động lực thúc đẩy.

Người nào đó có khả năng dọn dẹp tốt, có thể sau khi được huấn luyện chuyên sâu từng bước một, nhưng không thể thực hiện độc lập theo lịch trình và không có **nhận thức** khi nào hoặc nếu kỹ năng này là cần thiết (họ phải luôn được yêu cầu), phải được cho điểm ít hơn *Thực hiện tốt mà không được yêu cầu*.

Một người lớn độc lập luôn giữ cho nhà cửa sạch sẽ được đánh giá *Thực hiện tốt mà không được yêu cầu*.

Một người lớn độc lập có phòng ngủ thường bừa bộn bẩn thỉu, ngay cả khi bạn bè thân thiết ghé chơi, nhưng được dọn dẹp kỹ trước khi trở nên mất vệ sinh và trước khi tiếp đón bạn bè đặc biệt, có thể vẫn được cho điểm *Thực hiện tốt* nếu tần suất dọn dẹp nằm trong phạm vi các **mong đợi** bình thường của **xã hội** đối với một người lớn không bị khuyết tật trong một hoàn cảnh sống tương tự.

Một thành viên trong hộ gia đình có khả năng dọn dẹp phòng tốt, luôn luôn giữ cho phòng ít nhất trong tình trạng sạch sẽ, nhưng họ chỉ dọn dẹp khắp phòng thường xuyên khi luật nhà quy định, theo đúng một lịch trình, hoặc “khi bạn đến,” còn có thể được đánh giá *Thực hiện tốt* nếu họ luôn luôn hoặc hầu như luôn luôn làm đúng theo **các mong đợi của hộ gia đình** mà nhiều nhất cũng chỉ là một ý kiến hoặc nhắc nhở ngẫu nhiên.

Người nào đó có khả năng dọn dẹp tốt, nhưng không thực hiện độc lập theo lịch trình và điển hình không thực hiện kỹ năng ngay cả khi các mong đợi của xã hội đề cập rõ ràng, hoặc là thiếu nhận thức hoặc thiếu **động lực thúc đẩy**, có thể liên quan đến một vấn đề sức khỏe tâm thần, phải được cho điểm ít hơn *Thực hiện tốt nhưng không được yêu cầu*.

Thắc Mắc?

Ai có thể hoàn tất ICAP?

Bất kỳ phụ huynh, giáo viên, hoặc nhân viên chăm sóc nào biết rõ về người này đang được thẩm định có thể cung cấp thông tin cần để hoàn tất ICAP. Khi một hướng dẫn mà các tác giả đề nghị rằng nếu đáp viên đã tương tác với người này dựa trên cơ sở hàng ngày ít nhất ba tháng mà họ sẽ biết rõ đương đơn đủ để hoàn tất các mục hành vi thích ứng ICAP được căn cứ vào kiến thức cá nhân của họ về người này. Một đáp viên có thể hoàn tất trực tiếp sổ tay ICAP (nếu biết rõ các hướng dẫn này và với các hướng dẫn cơ bản để hoàn tất ICAP căn cứ Phụ Lục D của Sổ Tay ICAP), hoặc có thể cung cấp thông tin cho phỏng vấn viên như nhân viên xã hội. Chính xác là điều đó không quan trọng về cách thức hoặc từ thông tin người được thu thập miễn là thông tin về người này và hành vi của họ hiện tại và chính xác. Một số đáp viên có thể được tư vấn.

Nếu tôi biết rằng một đáp viên đang bảo vệ quá mức cần thiết hoặc dối trá, hoặc tôi hai đáp viên không đồng ý thì sao?

Một phụ huynh bảo vệ quá mức có thể nói “Anh ấy có thể làm điều đó, nhưng tôi không để cho anh ấy làm.” Một đáp viên dối trá có thể nói “Anh ấy có thể làm điều đó nhưng anh ấy không làm....” Trong cả hai trường hợp, mục tiêu sẽ có được và ghi nhận thông tin hiện tại và chính xác. Hỏi thêm một số câu hỏi để xác định xem đương đơn đã có nắm vững kỹ năng và họ sẽ thực sự thực hiện điều đó an toàn tốt thế nào nếu được cho cơ hội. Nếu cần thiết, hãy tư vấn cho các đáp viên bổ sung (phụ huynh, giáo viên, nhân viên, hoặc có thể là bản thân đương đơn) cho đến khi quý vị thỏa đáng rằng thông tin mà quý vị ghi nhận phản ánh hành vi thật của đương đơn trong các tình huống thông thường.

Nếu một mục được để trống thì sao?

Kiểm tra có thể không được cho điểm nếu để trống một mục. Đánh dấu một câu trả lời cho mỗi mục hành vi thích ứng của một trong bốn lĩnh vực (77 mục).

Nếu tôi không biết việc thực hiện mục nhất định của một người thì sao?

Nếu quý vị đã không có một cơ hội quan sát đương đơn thực hiện nhiệm vụ, hoặc nếu đương đơn đã không có cơ hội hoặc trách nhiệm thực hiện nhiệm vụ, hãy nhờ người nào khác đã quan sát nhiệm vụ này, hoặc đánh giá xem và cách đương đơn thực hiện nhiệm vụ tốt thế nào ngay bây giờ mà không có trợ giúp hoặc huấn luyện bổ sung. Sự đánh giá của quý vị dựa vào thông tin hoặc quan sát việc thực hiện các nhiệm vụ tương tự hoặc có liên quan của người này.

Một căn bệnh hoặc chấn thương tạm thời đã ảnh hưởng đến hành vi thế nào?

Nói chung, đánh giá bình quân việc thực hiện của đương đơn trong suốt tháng gần đây nhất. Để tin cậy, kiểm tra phải đánh giá hành vi biến đổi ở một điểm cụ thể đúng lúc. Nếu có thể, hãy trì hoãn thẩm định cho đến khi một người bệnh cấp tính đã đạt đến tình trạng ổn định.

Những người bệnh tâm thần, việc thực hiện của họ có thể thay đổi trong các chu kỳ hoặc đôi khi?

Nói chung, đánh giá bình quân việc thực hiện của đương đơn trong suốt tháng gần đây nhất. Để tin cậy, kiểm tra phải đánh giá hành vi biến đổi ở một điểm cụ thể đúng lúc. Nếu có thể, hãy trì hoãn thẩm định cho đến khi một đương đơn bệnh cấp tính đã đạt đến tình trạng ổn định.

Nếu tháng vừa qua là một điển hình về hành vi cả năm, vì có thể là trường hợp về các vấn đề sức khỏe tâm thần hiện đang (hoặc không) thuyên giảm, năng lực tập trung của giám sát viên có thể cần thay đổi suốt năm này để phù hợp với hành vi. *Đây là câu hỏi chính sách, chứ không phải là câu hỏi thẩm định.* Một chính sách, cụ thể cho mỗi tiểu bang hoặc mỗi cơ quan, có thể có khả năng bao gồm cả “trường hợp tệ nhất” và “trường hợp tốt nhất” của ICAP, với các thủ tục để xử lý cách quản lý hồ sơ cả năm.

Một kẻ ấu dâm hoặc kẻ đột phá hay người nào khác có hành vi thích ứng cao nhưng hạn chế sự độc lập bởi nhu cầu giám sát không đổi thì thế nào?

Hành vi thích ứng của đương đơn sẽ được đánh giá dựa vào khả năng thực hiện độc lập các nhiệm vụ của họ, không tùy thuộc vào mức giám sát bắt buộc bởi vấn đề hành vi của họ. Nếu một đương đơn như thế thực hiện (hoặc có thể thực hiện) nhiệm vụ như *hành động công khai thích hợp với bạn bè*, họ sẽ được công nhận cho mục này mặc dù nó trái luật đối với việc họ đi ra ngoài một mình với bạn bè. Các đương đơn này yêu cầu giám sát nhiều hơn hành vi thích ứng của họ được đề cập riêng, bởi vì hành vi không thích ứng của họ. Một số tiểu bang sử dụng một câu hỏi phụ thêm vào số điểm ICAP để quy định mức giám sát đối với các trường hợp đặc biệt này. Hơn nữa, *đây là câu hỏi chính sách, chứ không phải là câu hỏi thẩm định.*